

UW REF
DATUM 24 OKTOBER 2023

Ter attentie van Hr. Frank Vandenbroucke
Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

BIJLAGE(N) /

CONTACT PATRICK WATERBLEY
E-MAIL: Patrick.Waterbley@health.fgov.be

BETREFT ADVIES HOGE RAAD ARTSEN ¹ D.D. 12 OKTOBER 2023 **Art 146 WUG** ²

Beperkte klinische vorming van artsen (in professionele vorming of erkend, huisartsen of artsen specialisten) uit derde landen
- bijzondere vrijstellingen voor voor de uitoefening van zekere delen van de geneeskunst.

Mijnheer de Minister,

Artikel 146 Wet uitoefening gezondheidsberoepen (WUG) biedt de mogelijkheid aan artsen ³ uit derde landen om bijzondere vrijstellingen aan te vragen voor de uitoefening van zekere delen van de geneeskunst zodat ze in België een beperkte klinische vorming kunnen volgen.

De procedure bevat meerdere voorwaarden en het gaat om beperkte rechten.

De Hoge Raad nam op 12.10.2023 kennis van de conclusies van een overleg tussen (vertegenwoordigers) van Dekanen van de Faculteiten geneeskunde met volledig leerplan en de leden die participeren in de Werkgroep Hoge Raad art 146.

De Hoge Raad besliste in consensus tot het uitbrengen van het volgend advies inzake art 146 WUG:

- 1. De mogelijkheid van een geconditioneerde, doelgerichte en beperkte klinische vorming op basis van de procedure art 146 biedt wederzijdse voordelen van een soepele samenwerking.**

De procedure zal in de toekomst ook nuttig worden voor bepaalde in de derde landen nog verder te ontwikkelen disciplines zoals bijvoorbeeld huisartsgeneeskunde (family medicine), geriatrie, arbeidsgeneeskunde, gerechtelijke geneeskunde ...

De taalbarrière verklaart misschien waarom de procedure minder gebruikt wordt in de Vlaamse Gemeenschap. Recente evoluties wijzen evenwel op een toenemende interesse.

¹ Hoge Raad van artsen-specialisten en van huisartsen.

² Wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, *BS (BS 18 juni 2015 (ed. 1))*.

³ in professionele vorming of reeds erkend, huisartsen of specialisten

2. **Het belang van (het behoud van de vereiste van) de in art 146 voorziene interuniversitaire overeenkomst.**

Het mechanisme voorziet geen NARIC ⁴ procedure om de equivalentie van het diploma vast te stellen.

De bevestiging door de buitenlandse universiteit van de inhoud van de vorming en van het diploma is in deze context heel belangrijk.

De samenwerking moet tevens het « terugkeerproject » in het land van herkomst voorbereiden (cf het belang van het vermijden van een brain drain). De buitenlandse universiteit voorspelt en bereidt de mogelijkheid voor zodat de kandidaat zijn opgedane competenties zal kunnen toepassen in het land van herkomst. Deze aanpak vermijdt tevens aanvragen voor een art 145 procedure (aanvraag visum voor uitoefening in België) volgend op een art 146 ervaring.

Het pedagogisch aspect en de specifieke omschrijving van de beoogde competenties en activiteiten waarvoor de 'bijzondere vrijstellingen' in het kader van art 146 worden aangevraagd, worden ook best gespecificeerd in het kader van deze samenwerking.

De Belgische universiteit moet een gestructureerd programma voorzien (wat meestal reeds het geval is) om de vormingen art 146 te omkaderen.

Wanneer dit het geval is, moeten de criteria voor de erkende stagemeeester in ons land niet noodzakelijk vereisen dat hij/zij een doctoraat behaalde. De erkenningscriteria voor stagemeeesters kunnen volstaan.

2

De vragen vanuit buitenlandse beroeps- en wetenschappelijke verenigingen bieden niet dezelfde garanties zoals de universitaire samenwerking zoals vereist in art 146.

3. **De beperking tot één arts voor vorming per stagedienst, wordt best aangepast**

Deze beperking werd ingevoerd in een context van de dubbele cohorte ⁵ waar gevreesd werd voor een tekort aan capaciteit van stageplaatsen. Deze problematiek ligt grotendeels achter ons.

De benadering is al te simplistisch. Er moet rekening gehouden worden met de vormingscapaciteit van de stagedienst (stageteam voor begeleiding en supervisie, volume en variatie aan activiteiten). Uiteraard is ook de bestaande bezetting van de stagedienst relevant: kandidaat-specialisten, kandidaat huisartsen in erkende professionele vorming, vrije assistenten, artsen art 146 ...

⁴ National Academic Recognition and Information Center

⁵ Verkorting van de opleidingsduur geneeskunde van 7 tot 6 jaar waardoor in 2018 twee cohortes afstudeerden die gedurende de daaropvolgende jaren professionele vorming volgden (voor 3 tot 6 jaar)

Deze analyse ⁶ zou moeten gebeuren op basis van een uitgebreider aanvraagformulier dat de nodige reserve aan vormingscapaciteit illustreert.

Er moet dus een duidelijk vormingsproject art 146 ingediend worden bij de aanvraag. Een strikt toepassen van de vereiste omschrijving van de vrijstellingen voor welke activiteiten (art 146, §1) zal helpen de belasting van deze dossiers op de vormingscapaciteit te bepalen.

4. Zoals in het verleden, moeten misbruiken en gevaarlijke situaties ten zeerste vermeden worden

Het art 146 bevat meerdere garanties (geen deelname aan wachten WUG , geen autonomie, geen prestaties vergoed door de verplichte ziekteverzekering ...) die moeten behouden blijven.

De soepelheid van de art 146 procedure (bv geen analyse equivalentie van het diploma door NARIC) pleit daarvoor.

Er wordt ook verwezen naar situaties in het verleden waar art 146 artsen ingezet werden tijdens wachtdiensten zonder of zonder voldoende supervisie en begeleiding. De verstrenging van art 146 destijds was een goede zaak.

5. De taalkennis – rekening houdend met het type activiteiten – is een belangrijk criterium en moet eventueel geëxpliciteerd worden in artikel 146.

6. De feedback via het rapport van de erkende stagemester (art 146, §6) moet aangevuld worden met een evaluatie van de stage(plaats) door de kandidaat.

7. De vorming van artsen art 146 vraagt van de stagediensten en universiteiten inspanningen (expertise, tijd en middelen). Een passende vergoeding is aangewezen.

⁶ Een alternatief zoals een % van het aanwezig aantal erkende stageplaatsen wordt afgewezen want dan dreigt overbezetting van vormingscapaciteit omdat geen rekening gehouden wordt met de nog aanwezige reserve.

8. De Hoge Raad Artsen vraagt tevens aandacht voor de specifieke situatie van “fellows”, waarvoor in de WUG nog geen soepel mechanisme voorzien is.

Het betreft artsen uit een derde land die reeds een kwalificatie in het buitenland behaald hebben maar die een meer gespecialiseerde vorming, meestal van beperkte duur, in België willen volgen.

De procedure art 146 bevat enkele criteria die soms moeilijk te respecteren zijn, bijvoorbeeld wat betreft de financiering van de bijkomende vorming.

Art 146 vereist dat de directe en indirecte kosten van de vorming ten laste genomen worden door de universiteit van het derde land of door een beurs toegekend door een Belgische instelling, een intergouvernementele instelling of een niet-gouvernementele organisatie.

Dit criterium werd toegevoegd naar aanleiding van financiële problemen van sommige kandidaten tijdens hun verblijf in België voor hun bijkomende vorming.

De « fellows » zijn artsen specialisten (of huisartsen) die reeds gekwalificeerd zijn en hun beroep reeds uitoefenen en dan ook meestal zelf voor de financiering van hun vorming kunnen instaan.

Er moet een procedure gevonden worden die misschien inspiratie zoekt in art 145/1 of art 146 WUG. Indien men geen procedure NARIC (equivalentie van de diploma's) toepast omwille van de wenselijke eenvoud en snelheid van de procedures, kan een interuniversitaire overeenkomst deel uitmaken van de nieuwe procedure.

4

9. De Hoge Raad Artsen stelt vast dat deelname aan de Werkgroepen art 145 en art 146 een grote inzet vragen van een beperkt aantal leden.

De internationale samenwerking is belangrijk en de analyse van de dossiers garanderen kwaliteit en veiligheid voor de bevolking.

De inzet van leden zou dan ook beter gecompenseerd moeten worden.

Met de meeste hoogachting,

dr. Patrick Waterbley
ondervoorzitter-secretaris Hoge Raad Artsen

bijlagen: /